

PLANPROGRAM

PLAN FOR FOREBYGGENDE ARBEID

SANDEFJORD KOMMUNE

INNHOLD

Innledning	2
Formål med planen	2
Overordnede føringer for planen	2
Kommunens overordnede mål og visjon	2
Barnevernsreformen – en oppvekstreform	3
Plan for det forebyggende arbeidet	3
Folkehelse	3
Endringer i velferdstjenestelovgivning	4
Overlappende kommunalt planarbeid	4
Organisering av arbeidet med planen	5
Medvirkning og fremdrift	5
Medvirkning	5
Høringsinnspill	6
Fremdrift og politisk behandling av planen	6
Disposisjon for plan for forebyggende arbeid	8

INNLEDNING

Dette dokumentet inneholder en planprogram som legger føringer for hvordan plan for forebyggende arbeid skal utarbeides i Sandefjord kommune.

FORMÅL MED PLANEN

I forbindelse med barnevernsreformen, som trådte i kraft 1.1.22, er det nå lovfestet i Barnevernloven § 15 -1 at kommunestyret skal vedta en plan for kommunens arbeid for å forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer. Denne planen skal forankres i kommuneplanen. Dette vil bidra til en overordnet forankring av det forebyggende tilbudet og fordelingen av kommunens ressurser til dette arbeidet. Det vil dessuten være et viktig verktøy for å sikre forpliktende og systematisk innsats for å legge til rette for helhetlige tjenester.

OVERORDNEDE FØRINGER FOR PLANEN

KOMMUNENS OVERORDNEDE MÅL OG VISJON

I Sandefjord har vi valgt FNs bærekraftsmål som retning for innbyggernes hverdag nå og i framtiden. Syv bærekraftsmål skal ha et spesielt fokus denne planperioden og tre av disse er sentrale for planarbeidet:

- Mål 3: sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder
- Mål 4: sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheten for livslang læring for alle
- Mål 17.4: stimulere til og fremme velfungerende partnerskap i det offentlige, mellom det offentlige og private og i det sivile samfunn, på grunnlag av partnerskapenes erfaringer og ressursstrategier

Sandefjords visjon, *Sammen Fremover*, ligger i hjertet av alt forebyggende arbeid. Forebygging er en investering i fremtiden. For å lykkes med å gi barn og unge likeverdige muligheter til et godt liv er det helt nødvendig at tjenestene jobber sammen, med utgangspunkt i en helhetlig forståelse av utfordringene og av menneskene som står ovenfor dem. Ikke minst er det viktig at vi tenker sammen med innbyggerne selv, gjennom åpen dialog og samskapende prosesser. Dette er prinsipper som vil stå sentralt i arbeidet med planen for det forebyggende arbeidet.

Arbeidet som er gjort i forbindelse med samhandlingsmodellen Tenk Sammen vil kunne bidra til å skape struktur og innhold til planen. Planarbeidet og den endelige planen vil også være viktige for å nå målet for kommunalområdet kunnskap, barn og unge:

Alle barn og unge skal sikres en god oppvekst, og gis likeverdige muligheter til å gjennomføre det videregående opplæringsløpet

BARNEVERNENSREFORMEN – EN OPPVEKSTREFORM

Med reformen får kommunene mer ansvar på barnevernsområdet. Reformen skal bidra til å styrke arbeid med forebygging og tidlig innsats og er forankret i *Prop. 73 L (2016–2017) Endringer i barnevernloven (barnevernsreform)* og *Innstillingen Innst. 354 L (2016–2017)*. Reformen regulerer først og fremst barnevernet, men målene i reformen nås gjennom endringer i hele oppvekstsektoren i kommunene. Samlet sett er barnevernsreformen i realiteten en oppvekstreform, hvor kommunene tilrettelegger for tverrfaglig samhandling mellom ulike kommunale tjenester og nivåer.

Det overordnede målet i oppvekstreformen er at flere utsatte barn og familier får den hjelpen de trenger på et tidlig tidspunkt og at tilbudet i større grad skal tilpasses lokale forhold. Mer spesifikt har reformen som mål at:

- kommunene skal styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging.
- hjelpen skal bli bedre tilpasset barn og familiers behov.
- rettsikkerheten til barn og familier skal bli godt ivaretatt.
- ressursbruken og oppgaveløsningen i barnevernet skal bli mer effektiv.

Kilde: [Hva er barnevernsreformen?](#) | Bufdir

PLAN FOR DET FOREBYGGENDE ARBEIDET

Planen for det forebyggende arbeidet skal forankres i kommuneplanen og skal inneholde en beskrivelse av overordnede mål og strategier for det helhetlige tjenestetilbudet, hvordan ansvaret skal fordeles mellom etatene, hvordan oppgaveløsningen skal organiseres og hvordan ulike etater skal samarbeide. Departementet legger til grunn at planen for kommunens arbeid rettet mot barn og unges oppvekstsvilkår, skal kunne inngå i de ordinære prosessene etter plan- og bygningsloven.

I Prop. 133 L (2020–2021) er det presisert at ansvaret etter barnevernsloven gjelder forebygging av omsorgssvikt og atferdsproblemer, og ikke det forebyggende arbeidet i sin helhet. Samtidig vet vi at de mest effektive forebyggende tiltakene handler om primærforebygging og universelle tiltak som sikrer gode tjenester for alle barn og unge. Jo tidligere det forebyggende arbeidet settes inn, jo bredere og mindre definert blir målgruppen. Planarbeidet vil derfor innbefatte et definisjons- og avgrensingsarbeid med mål om å lage en plan som kommer hele det forebyggende arbeidet i Sandefjord til gode, samtidig som den ivaretar den mer avgrensede målgruppen for barneverntjenesten.

FOLKEHELSE

Folkehelsearbeidet korresponderer i stor grad med oppvekstreformen. Formålet med folkehelsearbeidet er nettopp å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse og utjevner sosiale helseforskjeller (paragraf 1). Paragraf 4, 6 og 7 beskriver også hensyn som gjelder kommunens ansvar, mål og planlegging og folkehelseiltak, og som samsvarer med oppvekstreformen. Et tett samarbeid med kommunens folkehelsekoordinator er derfor en forutsetning om planen skal lykkes med å skape oversikt og en samlende retning for det forebyggende arbeidet.

ENDRINGER I VELFERDSTJENESTELOVGIVNING

For å styrke oppfølgingen av utsatte barn, unge og deres familier har Stortinget vedtatt nye bestemmelser om samarbeid, samordning, barnekoordinator og individuell plan (prop. 100 L (2020–2021)). Lovendringer i 14 velferdstjenestelover trådte i kraft 1.8.22 og skal sikre bedre samhandling og samordning av tjenester til barn og unge.

OVERLAPPENDE KOMMUNALT PLANARBEID

Plan for forebyggende arbeid vil i stor grad tangere annet pågående planarbeid som har overlappende formål og målgrupper. Det vil være viktig å se planarbeidet i lys av det som allerede er gjort og i sammenheng med det som foregår parallelt. Planarbeid det vil være spesielt aktuelt å tenke sammen med er:

- Strategisk plan for KBU
- Tenk Sammen samhandlingsmodell
- Kompetansestrategien Tenk Sammen
- Handlingsplan mot vold i nære relasjoner
- Helhetlig plan for fritidsaktiviteter for ungdom
- Rus- og kriminalitetsforebyggende plan
- På lik linje

Dette er planer som er forankret i flere kommunalområder, både Helse, sosial og omsorg, Kultur, idrett og fritid og Kunnskap, barn og unge. Det jobbes kontinuerlig med å skape bedre oversikt og tilgjengelighet i kommunens planportefølje, blant annet gjennom verktøyet Framsikt, noe som også vil komme dette planarbeidet til gode.

ORGANISERING AV ARBEIDET MED PLANEN

Planarbeidet ledes av kommunepsykolog i seksjon oppvekst og helse, May Lene Karlsen, i tett samarbeid med seksjonsleder og KBUs ledergruppe. Kommunedirektørens ledergruppe (KLG) og tillitsvalgte vil bli holdt orientert og konsultert underveis. Det vil etableres en ressursgruppe og i tillegg vil aktuelle etablerte forum benyttes som referansegrupper.

Ressursgruppa vil kunne bestå av:

- Folkehelsekoordinator, Kim Andersson
- SLT koordinator, Eddie Whyte
- Koordinerende enhet barn og unge, Gunhild Febakke
- Barneverntjenesten, Trine Larsen
- Frivillighetskoordinator
- Representant fra KIF

Referansegrupper:

- Folkehelsenettverket
- Ledergruppen i oppvekst og helse
- Rektorgruppa for skolene
- Styrergruppa for private og kommunale barnehager

MEDVIRKNING OG FREMDRIFT

MEDVIRKNING

Vi ønsker innspill fra innbyggere på hvordan det er å vokse opp i Sandefjord, for familier generelt og for utsatte familier mer spesifikt. Vi ønsker å høre hva som fungerer og hva som ikke fungerer. I tillegg er det viktig å involvere medarbeidere og andre viktige aktører i det forebyggende arbeidet.

Under er en oversikt over målgrupper og metoder for medvirkning som ønskes inn i planarbeidet. Oversikten er ikke utfyllende og det er mulig det blir endringer underveis i arbeidet

Medvirkning av barn, unge og foreldre:

- Innspill fra elevråd og barnehagebarn
- Undersøkelse ut mot alle foreldre og ungdommer i Sandefjord
- Målrettet medvirkning av familier i risikogruppen «omsorgssvikt og atferdsproblemer»
- Medvirkning allerede sikret gjennom Tenk Sammen prosjektet i KBU (nettbasert undersøkelse, fokusgrupper, enkeltsamtaler, elevrådsmedvirkning og barnehagemedvirkning)

Medvirkning av medarbeidere:

- Forslag om workshop med viktige aktører i det forebyggende arbeidet rundt grunnprinsipper og veien fremover i det forebyggende arbeidet.
- Medvirkning av medarbeidere i barneverntjenesten gjennom f.eks. fokusgruppe

HØRINGSINNSPILL

Etter politisk behandling 14. desember 2022 vedtok Hovedutvalget for kunnskap barn og unge å legge planprogrammet til plan for forebyggende arbeid ut på høring. Alle innbyggere i Sandefjord kommune kunne komme med høringssvar til planprogrammet. Forslaget til planprogramlåg ute på kommunens hjemmeside, under nyheter og på høringssiden, [Sandefjord - Planprogram - Plan for forebyggende arbeid](#).

Det foreligger ingen svar eller uttalelser omkring planprogrammet.

FREMDRIFT OG POLITISK BEHANDLING AV PLANEN

Gråfelt betyr gjennomførte aktiviteter.

Aktivitet	Viktige datoer 2022/2023	Aktører
Sak om å legge forslag til planprogram på høring	HKBU 14.12.22 Ungdomsrådet 12.12.22 Råd for personer med funksjonsnedsettelse 12.12.22	Politikere
Sendt planprogram på høring og gjøre kjent at forslaget er lagt til offentlig ettersyn		Arbeidsgruppa
Høringsperiode (6 uker)	Frist 25.01.23	Innbyggere
Det kom ingen høringssvar innen fristen. Høringen lå ute på kommunens hjemmeside. https://www.sandefjord.kommune.no/Politikk-og-innsyn/kunngjoringer-og-horinger/andre-horinger-og-kunngjoringer/planprogram---plan-for-forebyggende-arbeid/		

Sak om å fastsette planprogram	HKBU 22.03.23 Ungdomsrådet 20.03.23 Råd for personer med funksjonsnedsettelse 20.03.23 FSK 28.03.23	Politikere
Medvirkning		Berørte parter inviteres til innspill
Utarbeide planforslag		Arbeidsgruppa
Sak om å legge planforslag på høring	KBU 24.05.23 Ungdomsrådet 22.05.23 Råd for personer med funksjonsnedsettelse 22.05.23 FSK 31.05.23	Politikere
Sende planforslag på høring og gjøre kjent at forslaget er lagt til offentlig ettersyn		Arbeidsgruppa
Høringsperiode (6 uker)	Frist 10.7.23	Innbyggere
Bearbeide planforslag etter høring		Arbeidsgruppa
Sak om å vedta planforslag	KBU 30.08.23 Ungdomsrådet 28.08.23 Råd for personer med funksjonsnedsettelse 28.08.23 FSK 05.09.23 KST 21.09.23	Politikere

DISPOSISJON FOR PLAN FOR FOREBYGGENDE ARBEID

For å kunne legge en plan for planarbeidet (planprogrammet), var det nyttig og hensiktsmessig å først skissere innholdet i lage en disposisjon for den endelige planen som skisserte de viktigste elementene en slik plan bør inneholde. Denne ble laget på bakgrunn av hva andre kommuner har jobbet frem og etter innspill fra rådgivere i KBU samt enhetsleder for barnevernstjenesten. Under er første utkast til en slik disposisjon. Denne vil revideres på bakgrunn av høringsinnspill.

Plan for forebyggende arbeid (forslag til disposisjon)

1. innledning:

- Bakgrunn for planen og føringer
- Oppvekstreformen
- Tilstandsrapport for barneverntjenesten
- Definisjoner av begreper som omsorgssvikt og atferdsproblemer
- Hva er forebygging, definisjon og avgrensninger
- Mål og strategier (bærekrafts mål og KBUs mål)

2. Å vokse opp i Sandefjord

- Innspill fra innbyggere og lokale data fra ungdata og oppvekstprofil blant annet. Andre kilder er også aktuelle

3. Grunnprinsipper i det forebyggende arbeidet

- Samhandling
- Kompetanse
- Medvirkning og medborgerskap
- Mangfold og inkludering
- Kunnskapsbasert praksis

4. Tenk Sammen for en god oppvekst

- Nasjonalt nivå
- Kommunenivå
- Tjenestenivå
- Individnivå (handlingsveiledere og tjenesteforløp)

5. Tiltaksoversikt og analyse

- Resultat fra kartlegging,
- Innspill fra borgermedvirkning,
- Analyse av eksisterende tilbud sammenlignet med etablert kunnskap og lokale tall,
- konklusjon status og utfordringsbilde i Sandefjord

6. Anbefalte tiltak

